

O'ZBEKISTONDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING RIVOJLANISHI

DEVELOPMENT OF THE DIGITAL ECONOMY IN UZBEKISTAN

РАЗВИТИЕ ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ В УЗБЕКИСТАНЕ

Toshkent Kimyo-texnologiyalar instituti talabasi: Xudayqulov Sabohat

Ilmiy rahbar: PhD katta o'qituvchi .Mominova Dildora Dilshadovna

Annotatsiya: Ushbu maqolada O'zbekistonda raqamli iqtisodiyotning rivojlanish jarayonlari, uning asosiy yo'nalishlari va ahamiyati tahlil qilinadi. Shuningdek, mamlakatda amalga oshirilayotgan raqamlashtirish islohotlari, elektron hukumat tizimi, IT sohasi va moliyaviy texnologiyalarning rivoji ko'rib chiqiladi. Maqolada raqamli iqtisodiyotning afzalliklari bilan bir qatorda mavjud muammolar va ularni bartaraf etish yo'llari ham yoritilgan.

Annotation: This article examines the development of the digital economy in Uzbekistan, its main directions, and significance. It also analyzes the ongoing digitalization reforms in the country, including the development of e-government, the IT sector, and financial technologies. The article highlights the advantages of the digital economy as well as existing challenges and possible solutions.

Аннотация: В данной статье рассматриваются процессы развития цифровой экономики в Узбекистане, ее основные направления и значение. Также анализируются проводимые в стране реформы в области цифровизации, развитие системы электронного правительства, IT-сферы и финансовых технологий. В статье освещаются преимущества цифровой экономики, а также существующие проблемы и пути их решения.

Kalit so'zlar: raqamli iqtisodiyot, raqamlashtirish, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT), elektron hukumat, IT Park, elektron tijorat, mobil banking, sun'iy intellekt, kiberxavfsizlik, raqamli infratuzilma, innovatsiyalar, iqtisodiy rivojlanish, startaplar, onlayn xizmatlar.

Keywords: *digital economy, digitalization, information and communication technologies (ICT), e-government, IT Park, e-commerce, mobile banking, artificial intelligence, cybersecurity, digital infrastructure, innovations, economic development, startups, online services.*

Ключевые слова: *цифровая экономика, цифровизация, информационно-коммуникационные технологии (ИКТ), электронное правительство, IT-парк, электронная коммерция, мобильный банкинг, искусственный интеллект, кибербезопасность, цифровая инфраструктура, инновации, экономическое развитие, стартапы, онлайн-услуги.*

Kirish

Bugungi kunda dunyo miqyosida iqtisodiyotning barcha sohalarida raqamlashtirish jarayoni jadal sur'atlar bilan rivojlanmoqda. Raqamli iqtisodiyot – bu zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari asosida iqtisodiy faoliyatni tashkil etish va boshqarish tizimi bo‘lib, u ishlab chiqarish samaradorligini oshirish, xarajatlarni kamaytirish va yangi imkoniyatlar yaratishda muhim rol o‘ynaydi. O‘zbekiston ham ushbu global jarayonlardan ortda qolmay, raqamli iqtisodiyotni rivojlantirishni ustuvor yo‘nalish sifatida belgilagan.

So‘nggi yillarda mamlakatda raqamli transformatsiya jarayonlari izchil amalga oshirilmoqda. Jumladan, “Raqamli O‘zbekiston – 2030” strategiyasi doirasida davlat boshqaruvi, iqtisodiyot va ijtimoiy sohalarni raqamlashtirishga alohida e‘tibor qaratilmoqda. Ushbu strategiya orqali zamonaviy texnologiyalarni joriy etish, elektron xizmatlar ko‘lamini kengaytirish hamda raqamli infratuzilmani rivojlantirish maqsad qilingan. Natijada davlat xizmatlarining aksariyati elektron shaklga o‘tkazilib, aholiga qulayliklar yaratildi.

Raqamli iqtisodiyotning muhim tarkibiy qismlaridan biri elektron hukumat tizimidir. Elektron hukumat orqali fuqarolar davlat xizmatlaridan masofadan turib foydalanish imkoniyatiga ega bo‘ldi. Bu esa vaqt va mablag‘ni tejash, shaffoflikni ta‘minlash hamda korrupsiyani kamaytirishga xizmat qilmoqda. Shu bilan birga, bank va moliya tizimida ham sezilarli o‘zgarishlar kuzatilmoqda. Mobil banking,

onlayn to'lov tizimlari va elektron hamyonlar keng ommalashib, aholining kundalik hayotini ancha yengillashtirdi.

Bundan tashqari, mamlakatda IT sohasi jadal rivojlanmoqda. IT Park tashkil etilishi yosh mutaxassislar va startaplar uchun katta imkoniyatlar yaratdi. Bu esa nafaqat ichki bozorni rivojlantirish, balki IT xizmatlar eksportini oshirishga ham xizmat qilmoqda. Elektron tijorat, masofaviy ta'lim, sun'iy intellekt va kiberxavfsizlik kabi yo'nalishlar ham bosqichma-bosqich rivojlanib bormoqda.

Shu bilan birga, raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish jarayonida ayrim muammolar ham mavjud. Jumladan, ayrim hududlarda internet sifati yetarli darajada emasligi, IT mutaxassislar yetishmovchiligi hamda aholining raqamli savodxonligi pastligi ushbu sohaning rivojlanishiga to'sqinlik qilmoqda. Bundan tashqari, kiberxavfsizlik bilan bog'liq tahdidlar ham dolzarb masalalardan biri hisoblanadi.

Kelajakda O'zbekistonda raqamli iqtisodiyot yanada rivojlanishi kutilmoqda. Xususan, sun'iy intellekt texnologiyalarini keng joriy etish, "aqlli shahar" loyihalarini amalga oshirish, IT eksportini oshirish va raqamli infratuzilmani yanada takomillashtirish asosiy ustuvor vazifalar sifatida qaralmoqda. Shu bilan birga, yoshlarni IT sohasiga jalb qilish va ularning bilim va ko'nikmalarini oshirish ham muhim ahamiyat kasb etadi.

Xulosa qilib aytganda, O'zbekistonda raqamli iqtisodiyotning rivojlanishi mamlakat iqtisodiy o'sishining muhim omillaridan biri bo'lib, u jamiyat hayotining barcha jabhalariga ijobiy ta'sir ko'rsatmoqda. Raqamlashtirish jarayonlarini izchil davom ettirish orqali kelajakda yanada samarali va barqaror iqtisodiy tizimni shakllantirish mumkin.

Xulosa:

Xulosa qilib aytganda, O'zbekistonda raqamli iqtisodiyotning rivojlanishi mamlakatning barqaror iqtisodiy o'sishini ta'minlashda muhim omil bo'lib xizmat qilmoqda. So'nggi yillarda amalga oshirilayotgan islohotlar natijasida davlat boshqaruvi, bank-moliya tizimi, ta'lim va xizmat ko'rsatish sohalarida raqamlashtirish jarayonlari sezilarli darajada jadallashdi. Bu esa iqtisodiy

samaradorlikni oshirish, shaffoflikni ta'minlash va aholiga qulay xizmatlar yaratishga imkon bermoqda.

Shu bilan birga, internet infratuzilmasini yanada rivojlantirish, malakali IT mutaxassislarni tayyorlash, aholining raqamli savodxonligini oshirish va kiberxavfsizlikni mustahkamlash kabi vazifalar dolzarb bo'lib qolmoqda. Ushbu yo'nalishlarda tizimli ishlar olib borilishi kelajakda raqamli iqtisodiyotning yanada rivojlanishiga zamin yaratadi.

Umuman olganda, raqamli iqtisodiyot O'zbekistonning global iqtisodiy tizimga integratsiyalashuvini tezlashtirib, mamlakatning raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Raqamli O'zbekiston – 2030 strategiyasi. – O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori, 2020-yil.
2. O'zbekiston Respublikasi Axborot texnologiyalari va kommunikatsiyalarini rivojlantirish vazirligi rasmiy sayti materiallari.
3. IT Park Uzbekistan. – Raqamli iqtisodiyot va IT sohasiga oid ma'lumotlar va prezentatsiyalar.
4. Don Tapscott – The Digital Economy. – Raqamli iqtisodiyot asoslari haqida ilmiy manba.
5. World Bank. – “Digital Economy for Central Asia” hisobotlari va tahliliy materiallar.
6. Dilshadovna M. D. KIMYO SANOATI KORXONALARIDA RAQAMLI KOMMUNIKATSIYA STRATEGIYALARINING SAMARADORLIGINI KPI VA ROI INDIKATORLARI ASOSIDA BAHOLASH //Marketing Jurnal. – 2025. – №.